

2. Конончук С. Т. Схоластична традиція та українська філософія пізнього середньовіччя: *via antiqua* та *via moderna* в Києво-Могилянській академії // *Philosophia Prima: метафізичні питання*. — К., 1998.

3. Ломонос-Ровна Г. З історії філософії в Києво-Могилянській колегії («Підручник логіки Й. Кононовича-Горбацького») // *Наукові записки (Інститут філософії АН УРСР)* — Т. VII. — 1961. — С. 24—39.

4. Філософська думка в Києво-Могилянській академії. Мануйло Козачинський (Книга друга. Про раціональне знання або велику логіку...) / Вступна стаття і переклад з лат. М.Д. Роговича, філос. редакція В.М. Нічик // *Філософська думка*. — 1969. — № 1. — С. 98.

5. Філософія в Києво-Могилянській академії. Йосип Кононович-Горбацький (Розділ 9. Предикаменти) / Вступна стаття М.Д. Роговича, пер. з лат. А.А. Коркішка, спец. ред. М.В. Кашуби, філос. ред. В.С. Лісового // *Філософська думка*. — 1972. — №1. — С. 90—101.

6. Філософія в Києво-Могилянській академії. Йосип Кононович-Горбацький ([Логіка] Другий трактат) / Вступна стаття В.С. Лісового, переклад А.А. Коркішка, спец. і філос. редакція М.Д. Роговича // *Філософська думка*. — 1972. — №2. — С. 81—93.

Задорожня С. В.

Студентка гр. БМН-1-19

Науковий керівник ст. викл. Гребеннікова Н. В.

*Київський національний університет технологій та дизайну
м. Київ, Україна*

ОСНОВНІ РИСИ АНТИЧНОЇ ФІЛОСОФІЇ

Антична філософія відрізняється розмаїтістю шкіл, напрямків, проблем. Античне суспільство – це рабовласницька демократія з досить високим ступенем свободи особи, а там, де свобода – там різноманіття і прогрес. Рабовласницьке суспільство – це суспільство, у якому здійснювався третій великий поділ праці – відділення розумової праці від

фізичної. Наслідком цього був зліт духовної культури і, зокрема, розквіт філософії. Істотною ознакою Античної філософії є її зв'язок з міфологією [2, 143].

Філософія поступово виділяється з міфології, відбувається рух від міфу до логосу. Доведено, що в цілому філософія стародавнього світу зробила величезний вплив на подальшу філософську думку. Філософія виникає у VI – IV ст. до н. е. практично водночас у трьох цивілізаціях — грецькій, індійській і китайській [1, 112]. Кожна традиція і кожен мислитель, зокрема, будували різні моделі співвідношення між видимими і невидимими сторонами світу (буття), але чітких доказів, зокрема емпіричних фактів, які б свідчили про справжній характер цього співвідношення, не було. В античній філософії виділяють три періоди.

Перший — період ранньогрецької філософії — охоплює епоху від виникнення філософського мислення на початку VI ст. до н.е. до часів Сократа (кінець V ст. до н.е.). Філософів цього періоду називають досократиками. До них належать такі філософи, як Фалес, Анаксимен, Анаксимандр, Геракліт, Піфагор, Парменід, Зенон Елейський та ін.

Другий період має назву класичного. З філософів цього періоду першим слід назвати Сократа. До них належать також софісти Протагор, Горгій. Суть другого періоду полягає в переорієнтації філософської свідомості з космогонічної проблематики на тему людини. Крім названих мислителів, представниками цього періоду є Платон, Аристотель, Демокріт, а також послідовники Сократа — кіренаїки, мегарики і кіники.

Третій період історії античної філософії пов'язаний з епохою еллінізму і Римської імперії. Він починається приблизно з кінця IV ст. до н. е. і закінчується V—VI ст. н. е. Філософія елліністично-римської епохи існує у вигляді кількох основних філософських напрямів. Це епікурейці (засновник Епікур), скептики (Піррон), стоїки (Цицерон, Сенека, Марк Аврелій, Епиктет) [4, 76].

Античність вистраждала християнство, яке стало духовною опорою оновлення суспільства. Антична філософія, в якій містилися зачатки основних видів філософського світогляду, що розроблялися в усі наступні століття, - це жива картина становлення теоретичної думки, повна сміливих оригінальних ідей. Це велике торжество розуму. Ось чому вона ніколи не втратить свого високого значення в очах мислячого людства. Вона стала справжньою суспільною силою античного світу, а потім і всесвітньо-історичного розвитку філософської культури і кожне нове покоління, отримуючи вищу освіту, покликане зануритися в цей вічно свіжий потік філософської думки. Антична філософія викликає жвавий інтерес у кожній допитливої людини, яку хвилюють філософські питання [3, 123].

Багато проблем, над якими міркували античні філософи, не втратили своєї актуальності і понині. Вивчення античної філософії не тільки збагачує нас цінною інформацією про результати роздумів видатних мислителів, але й сприяє розвитку більш витонченого філософського мислення у тих, хто з любов'ю і завзяттям заглиблюється в їх творіння.

Література

1. Гальчук Оксана. Антична література: Навчальний посібник для студентів заочної форми навчання. – К.: Вид-во Київського славістичного університету, 2008. – 210 с.
2. Губар Ольга Михайлівна Філософія: інтерактивний курс лекцій: навчальний посібник для студ. вузів / О. М. Губар. – Київ : Центр учбової літ. (ЦУЛ), 2007. – 415 с.
3. Філософія науки та інноваційного розвитку (за науковою редакцією проф. Л.А. Чекаля). – Київ, 2014. – 334 с.
4. Філософія: Навчальний посібник (для студентів 2 курсу ФПО і заочного навчання). Авт. Радіонова Л.О. – Харків: ХНАМГ, 2006. – 142 с.